PROGRAM WYCHOWAWCZY

Przedszkola Samorządowego nr 20 w Białymstoku

Podstawa prawna:

- *Ustawa o systemie oświaty (art. 54, ust. 2) z dnia 7 września 1991r.(Dz.U. Nr 256, poz. 2572 z 2004r ze zmianami)*
- *Rozporządzenie MEN z 27 sierpnia 2012r w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. Nr poz. 977 z 2012r)*
- *Koncepcja Pracy Przedszkola Samorządowego nr 20 w Białymstoku*

I. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

1. Cele główne pracy wychowawczej:

- Zapoznanie dzieci z regułami życia w grupie, wdrażanie do samodzielności i umiejętności współżycia i współdziałania z innymi.
- Zapoznanie dzieci z prawami i obowiązkami, światem wartości moralnych oraz koniecznością ponoszenia konsekwencji swoich czynów.
- Kształtowanie pozytywnego stosunku do otaczającego świata i siebie.
- Ujednolicanie oddziaływań wychowawczych pomiędzy domem rodzinnym a przedszkolem.

2. Cele operacyjne:

- Organizowanie sytuacji pozwalających na poznanie możliwości własnych i innych ludzi.
- Umożliwienie dzieciom dokonywania wyborów i przeżywania pozytywnych efektów własnych działań.
- Uczenie sposobów radzenia sobie z własnymi emocjami i właściwego reagowania na przejawy emocji innych oraz kontrolowania własnych zachowań.
- Stwarzanie okazji do podejmowania przez dzieci wyborów i zdawania sobie sprawy z ich konsekwencji.
- Zacieśnienie więzi z najbliższym otoczeniem społecznym – budowanie relacji: dziecko – nauczyciel – rodzic.
- Kształtowanie postaw dobrego obywatela, członka rodziny, przedszkola, kolegi.

3. Spodziewane efekty:

Ukształtowanie dziecka,

- umiejącego wyrażać swoje emocje w sposób zrozumiały;
- empatycznego, wrażliwego na potrzeby i krzywdę innych;
- rozumiejącego konieczność poszanowania cudzej własności oraz umiejętność dzielenia się z innymi swoją własnością;
- ceniącego wartości moralne;

- tolerancyjnego, szanującego odmienność i indywidualność innych ludzi;
- posiadającego umiejętność współżycia w społeczeństwie zgodnie z przyjętymi normami;
- znającego swoje prawa i obowiązki;
- posiadającego umiejętność ponoszenia konsekwencji swoich czynów;
- potrafiącego zwrócić się z problemem do innych;
- posiadającego umiejętność rozmawiania i słuchania innych;
- potrafiącego stosować formy grzecznościowe w codziennym życiu;
- dbającego o ład i porządek otoczenia.

II. SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU

1. W stosunku do dziecka

Systematyczne oddziaływanie i kształtowanie postaw społecznych poprzez:
- rozmowy i dyskusje;
- rozwiązywanie konfliktów na drodze porozumienia;
- czytanie opowiadań związanych z zachowaniami społecznymi;
- omawianie historyjek obrazkowych przedstawiających konflikty społeczne;
- stworzenie kodeksu właściwych zachowań współżycia w grupie;
- ustalenie środków zaradczych stosowanych w przypadku nie respektowania ustalonych zasad.

2. W stosunku do rodziców

- zapoznanie z Programem Wychowawczym Przedszkola Samorządowego nr 20 oraz zasadami i regułami przyjętymi przez dzieci i nauczycieli;
- zaopiniowanie programu wychowawczego;
- realizowanie programu wychowawczego w domu przez rodziców;
- organizowanie dla rodziców warsztatów psychologicznych w celu uświadomienia konieczności ujednolicenia oddziaływań wychowawczych w domu i w przedszkolu;
- udział rodziców w zebraniach, spotkaniach indywidualnych oraz zajęciach otwartych.

3. W stosunku do nauczycieli

- prowadzenie diagnozy zachowań wychowanków w oparciu o arkusze diagnostyczne oraz arkusze obserwacji;
- prowadzenie zajęć koleżeńskich;
- konsultacje, wymiana koleżeńska w zakresie doświadczeń, scenariuszy zajęć;
- integracja nauczycieli podczas przygotowywania zajęć i opracowywania kodeksu zachowań;
- ujednolicenie oddziaływań wychowawczych wszystkich nauczycieli i pracowników w relacjach: nauczyciel – dziecko.
- wsparcie nauczycieli w zabiegach wychowawczych (psycholog, pedagog, różne formy doskonalenia zawodowego)

4. Metody pracy

- zabawy organizowane i spontaniczne;

- zabawy z elementami dramy;
- okazje i projekty edukacyjne;
- twórczość plastyczna i artystyczna dzieci;
- różne formy pracy w oparciu o literaturę dziecięcą;
- uroczystości i imprezy integracyjne dla rodziny.
- metoda dobrej zabawy,
- spotkania z ciekawymi ludźmi oraz specjalistami,
- zajęcia otwarte i dni otwarte,
- opracowanie i przestrzeganie księgi zasad,
- wycieczki,
- dyżury,
- pedagogizacja rodziców,
- gazetka przedszkolna, kącik informacyjny, strona www, zebrania.

5. Formy pracy:

- w małych zespołach;
- z całą grupą;
- indywidualnie z dzieckiem.

6. Ewaluacja programu:

Analiza dokumentacji pedagogicznej:
- plany pracy miesięczne i roczne, zapisy w dziennikach;
- zeszyty obserwacji, hospitacje diagnozujące;
- kronika przedszkolna;
- przedszkolna strona www;
- ankiety ewaluacyjne dla nauczycieli.

Analiza dokumentacji współpracy z rodzicami:
- ankiety dla rodziców, scenariusze spotkań z rodzicami;
- protokoły z zebrań z rodzicami;

Obserwacja:
- obserwacja dziecka,
- rozmowy z dziećmi,
- analiza wytworów dziecięcych,
- ocena grupy przez nauczyciela.

III. PRAWA I OBOWIĄZKI DZIECI

1. Dziecko w przedszkolu ma prawa wynikające z Konwencji Praw Dziecka, a w szczególności prawo do:
- właściwie zorganizowanego procesu opiekuńczego, wychowawczego i dydaktycznego, zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej;
- szacunku dla wszystkich jego potrzeb, życzliwego i podmiotowego traktowania;
- ochrony przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej;
- poszanowania jego godności osobistej;
- poszanowania własności;
- opieki i ochrony;

- partnerskiej rozmowy na każdy temat;
- akceptacji jego osoby.

2. W naszym przedszkolu dziecko ma prawo do:

- zaspokajania potrzeb rozwojowych, a szczególnie potrzeby bezpieczeństwa i akceptacji;
- zdrowego jedzenia;
- zaspokojenia ciekawości i poznania otaczającej go rzeczywistości;
- badania i odkrywania;
- kontaktu i zabawy z innymi, wyboru towarzyszy zabawy;
- rozwijania swoich zainteresowań i własnych możliwości twórczych oraz talentów;
- decydowania i dokonywania wyborów, wyrażania własnego zdania, sądów, oczekiwań;
- poznania, nazywania i wyrażania własnych emocji;
- zrozumiałego dla siebie systemu wyróżnień, nagród i logicznych konsekwencji;
- otrzymania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w razie zaistniałej potrzeby.

3. W naszym przedszkolu dziecko ma obowiązek:

- przestrzegać zasady i norm współżycia w grupie;
- nie oddalać się od grupy bez pozwolenia osoby dorosłej;
- zgłaszać swoje niedyspozycje zdrowotne;
- szanować prawo do zabawy innych;
- sprzątać swoje miejsce zabawy lub pracy po jej zakończeniu;
- dzielić się zabawkami z kolegami, szanować własność innych;
- zachowywać zasady bezpieczeństwa podczas zabawy;
- szanować prawo innych do wyboru zabawy i miejsca zabawy lub odpoczynku;
- poprawnie zachowywać się w miejscach publicznych.

IV. PRAWA I OBOWIĄZKI RODZICÓW

1. Prawa rodziców do:

- zapoznania się z programem oraz zadaniami wynikającymi z programu rozwoju placówki oraz planów pracy w danym oddziale;
- uzyskania na bieżąco rzetelnej informacji na temat swojego dziecka, stałych kontaktów z nauczycielem w razie potrzeby;
- uzyskiwania porad i wskazówek od nauczycieli w rozpoznawaniu przyczyn trudności wychowawczych oraz doborze metod udzielania pomocy dziecku;
- wyrażania i przekazywania nauczycielowi oraz dyrektorowi wniosków z obserwacji pracy opiekuńczo-wychowawczej przedszkola;
- uczestnictwa w przeprowadzanych formach diagnozowania potrzeb w zakresie opieki, wychowania i nauki dziecka;
- uczestnictwa w zajęciach prowadzonych w ramach oddziału, do którego uczęszcza dziecko, według zgłoszonych przez niego potrzeb oraz w zajęciach prowadzonych ze specjalistami na terenie placówki;
- aktywnego uczestnictwa w życiu przedszkola i oddziału, do którego uczęszcza dziecko;
- uczestniczenia w zebraniach rodziców, podejmowania decyzji służących dobru ogółu dzieci;
- służenia pomocą opiekuńczą podczas planowanych wycieczek i wyjazdów.

2. Obowiązki rodziców:

- przestrzeganie statutu przedszkola;
- zaopatrzenie dziecka w niezbędne przybory i pomoce;
- respektowanie uchwał organu prowadzącego, rady pedagogicznej i rady rodziców;
- zapoznawanie się z informacjami i ogłoszeniami zamieszczanymi przez nauczycieli na tablicach ogłoszeniowych
- współdziałanie z nauczycielami w celu ujednolicenia oddziaływań wychowawczych i utrwalania efektów pracy wychowawczej przedszkola;
- angażowanie się w proponowane przez przedszkole działania w celu doskonalenia swoich kompetencji wychowawczych;
- wspomaganie dziecka w rozwoju według wskazówek udzielonych przez nauczycieli lub specjalistów.

V. DZIECIĘCY KODEKS ZACHOWAŃ

1. Chcemy:

- pomagać sobie wzajemnie, zwłaszcza młodszym
- być uprzejmi, używać form grzecznościowych,
- bawić się zgodnie,
- szanować własność i pracę innych,
- słuchać poleceń dorosłych,
- dbać o książki i zabawki oraz czystość, ład i porządek wokół nas,
- okazywać, co myślimy i czujemy.
- słuchać, co mówią inni,
- dzielić się z innymi,
- rozwiązywać konflikty,
- wyrażaj swoje emocje i uczucia w sposób zrozumiały,
- zwróć się z problemami do kogoś,
- pamiętać o konsekwencjach swoich działań,
- akceptować siebie i innych,
- kulturalnie spożywać posiłki,
- okazywać szacunek dorosłym, starszym,
- mówić głosem umiarkowanym,

2. Nie możemy:

- wyrządzać krzywdy innym,
- przezywać i wyśmiewać innych,
- przeszkadzać innym w zabawie i pracy,
- niszczyć pracę innych,
- krzyczeć, hałasować i biegać w sali zajęć,
- niszczyć zabawki i inne przedmioty,
- oddalać się od grupy podczas wyjść w teren.

VI. SPOSOBY NAGRADZANIA, WYRÓŻNIANIA I DEZAPROBATY DLA ZACHOWAŃ NIEPOŻĄDANYCH

1. Formy nagradzania, wyróżniania:

- nagradzanie uznaniem, pochwałą, uściskiem dłoni indywidualnie i przed całą grupą oraz przed rodzicami;
- nagradzanie przez sprawienie przyjemności dziecku (wybraną przez niego zabawą/zabawką) przez nauczyciela lub kolegów, w kontaktach indywidualnych, na forum całej grupy lub przed rodzicami,
- obdarzanie dziecka szczególnym zaufaniem, np. poprzez zwiększanie zakresu jego samodzielności,
- przywilej wykonywania prostych czynności wskazanych przez nauczyciela, obowiązków wobec grupy rówieśniczej,
- atrakcyjne spędzanie czasu, atrakcyjna zabawa w grupie według pomysłu dzieci,
- drobne nagrody rzeczowe, emblematy uznania (znaczek „serduszko", „słoneczko" lub inny wybrany umieszczany na tablicy grupowego systemu motywacji do nabywania zachowań pożądanych);

2. Dezaprobata dla zachowań niepożądanych, konsekwencje stosowane za nieprzestrzeganie ustalonych norm zachowań:

- tłumaczenie, wyjaśnienie,
- kara naturalna – zadośćuczynienie wyrządzonej krzywdzie (przeproszenie, naprawienie);
- wyrażanie przez nauczyciela smutku i zawodu z powodu zachowania dziecka,
- ukazywanie następstw zachowania, skłanianie do autorefleksji,
- czasowe odebranie przyznanego przywileju,
- odmówienie dziecku nagrody;
- modelowanie zachowania – empatia,
- odsunięcie od zabawy, chwilowe wykluczenie dziecka z zabawy w celu przemyślenia swojego postępowania

3. Zasady modyfikacji systemu motywacyjnego

- ustalanie na początku każdego roku z nową grupą dzieci
- informowanie rodziców – jak
- omawianie w gronie nauczycieli współpracujących w grupie i na posiedzeniu rady pedagogicznej.

VII. WSPÓŁDZIAŁANIE PRZEDSZKOLA I DOMU RODZINNEGO

1. Zasady dla rodziców i nauczycieli.

1. Bycie konsekwentnym, robić to, co się mówi i mówić o tym, co się robi;
2. Bycie świadomym, czego uczy się dziecko;
3. Bycie żywym przykładem właściwego działania;
4. Bycie dobrym obserwatorem dzieci;
5. Dobre poznanie siebie i swoich możliwości;
6. Kładzenie nacisku na pogłębianie swoich wiadomości i umiejętności;

7. Tworzenie atmosfery wzajemnego zaufania i szacunku;
8. Nie oczekiwanie, że natychmiast wystąpi u dziecka pożądana umiejętność.

2. Sposoby przekazywania rodzicom informacji na temat zachowania dziecka:

- rozmowy indywidualne, w której brane są pod uwagę potrzeby rodziców i nauczycieli
- arkusze obserwacji
- zajęcia otwarte
- zebrania
- uroczystości
- pedagogizacje
- wspólne świętowanie

3. Zadania wychowawcze nauczycieli

1. Systematycznie poszerzać zakres swoich kompetencji wychowawczych, zwłaszcza umiejętności skutecznej komunikacji interpersonalnej;
2. Poznać środowisko wychowawcze dziecka;
3. Poznać oczekiwania rodziców wobec przedszkola
4. Tworzyć bezpieczną dla dziecka atmosferę warunkującą zdrowie fizyczne i psychiczne;
5. Kształtować postawy wychowanków zgodnie z normami określonymi w programie wychowawczym przedszkola;
6. Stosować metody wychowawcze wzmacniające pozytywne zachowania dzieci oraz eliminować zachowania niepożądane zgodnie z obowiązującymi w przedszkolu zasadami;
7. Ściśle współdziałać z rodziną dziecka w celu ujednolicenia oddziaływań wychowawczych;
8. Przekazywać rodzicom informacje o stanie rozwoju dziecka według zaleceń określonych w warunkach realizacji podstawy programowej;
9. Wzajemnie wspierać swoje oddziaływania wychowawcze w ramach pracy zespołowej nauczycieli.

VII. KIERUNKI PRACY WYCHOWAWCZEJ

1. Grupa 3-latków

Cel: Przystosowanie dzieci do życia w nowym środowisku oraz zapewnienie poczucia bezpieczeństwa

Efekty działań wychowawczych

Dziecko:
- ma poczucie bezpieczeństwa;
- ma dużo swobody – potrafi dostrzec konsekwencje swojego zachowania;
- potrafi samodzielnie decydować o wyborze zabawki, podejmując z pomocą nauczycielki różnorodną aktywność zgodnie ze swoimi zainteresowaniami;
- współdziała z osobą dorosłą w prostych czynnościach samoobsługowych i porządkowych;
- uczestniczy w rozmowach prowadzonych przez nauczycielkę indywidualnie i w małych grupach;

- stosuje się do najważniejszych zasad i zwyczajów obowiązujących w zabawie i we wzajemnym współżyciu;

2. Grupa 4-latków
Cel: Dziecko czynnie poznaje życie w grupie i znajduje w niej swoje miejsce.
Efekty działań wychowawczych
Dziecko:
- zna zasady dotyczące zgodnego współżycia z innymi dziećmi i przestrzega ich;
- potrafi wyrazić swoje potrzeby w kontaktach z dorosłymi i innymi dziećmi;
- rozpoznaje i nazywa podstawowe uczucie u siebie i innych; wie, że w różnych sytuacjach ludzie przeżywają różne uczucia;
- sprawnie wykonuje czynności samoobsługowe, współdziała z rówieśnikami;
- nie okazuje zdziwienia wobec dzieci z ułomnościami;
- uczestniczy w opiekowaniu się nowo przybyłymi kolegami;
- planuje własne działania, gromadzi informacje o sobie;
- potrafi zaprezentować rodzicom własne umiejętności.

3. Grypa 5-latków
Cel: Rozwijanie umiejętności zgodnego współżycia i współdziałania z rówieśnikami i najbliższym środowiskiem
Efekty działań wychowawczych
Dziecko:
- radzi sobie z własnymi emocjami, właściwie reaguje na przejawy emocji u innych;
- zna swoje upodobania, zainteresowania, poszukuje form aktywności i wyrażania ich;
- potrafi wyrazić słowami swój problem, samodzielnie lub z pomocą nauczyciela zdecydować, jak go rozwiązać;
- wyraża się w jasny i zrozumiały dla otoczenia sposób i potrafi wysłuchać wypowiedzi innych;
- współdziała w zespole podczas zabaw czynnościowych i prac porządkowych;
- potrafi wykorzystać swoją wiedzę w zaspokajaniu aktywności poznawczej i rozwoju swoich zainteresowań;
- współdziała z dorosłymi w opiekowaniu się młodszymi dziećmi;
- próbuje samodzielnie rozwiązać konflikty zgodnie z ustalonymi normami postępowania;
- rozumie wartość koleżeństwa, dobroci, uczciwości, obowiązkowości;
- przeciwstawia się objawom samolubstwa, okrucieństwa, przezywania, dokuczania.

4. Grupa 6-latków
Cel: Rozwijanie samooceny, samokontroli w zakresie doskonalenia i modyfikowania swojego nastawienia do siebie i innych.
Efekty działań wychowawczych
Dziecko:
- rozumie, jak odnosić się do innych i okazywać szacunek;
- potrafi być samodzielne, aktywne, obowiązkowe w podejmowaniu czynności samoobsługowych, prac użytecznych na rzecz grupy i przedszkola;
- potrafi rozróżniać, wartościować normy i zasady dobrego i złego postępowania, własnego i kolegów;
- umie ponieść odpowiedzialność za swoje postępowanie i słusznie podejmować decyzje;
- nawiązuje poprawne kontakty z innymi ludźmi, potrafi jasno wyrażać swoje myśli i potrzeby;
- rozwija zainteresowania pięknem i bogactwem naszego kraju;

- okazuje szacunek dla pracy wszystkich pracowników przedszkola;
- jest świadome wartości koleżeństwa, sprawiedliwości i dobroci oraz konieczności poszanowania cudzej wartości;
- stosuje się do podstawowych przepisów savoir-vivre'u.

Efekty pracy wychowania patriotycznego
Cel: Kształtowanie postaw emocjonalnego przywiązania do ojczystego kraju i rozwijanie pozytywnych zachowań społecznych oraz cech charakteru dobrego Polaka-patrioty.

Dziecko:
- zna historię własnej rodziny (znajomość imion rodziców, dziadków, rodzeństwa, miejsca zamieszkania);
- będzie miało właściwy emocjonalny stosunek do kultury regionalnej, zabytków własnej miejscowości, jej przeszłości, teraźniejszości, do miejsc pamięci narodowej i bohaterów narodowych;
- pozna znaczenie wytworów kultury narodowej i wybranych tradycji narodowych i regionalnych (legendy, zwyczaje, obyczaje, stroje, tańce)
- będzie miało właściwy stosunek do symboli narodowych (godło, hymn, sztandar)
- pozna i doświadczy różnych sposobów komunikowania się z ludźmi i zdobywania informacji w sposób werbalny i niewerbalny;
- będzie otwarte w stosunku do ludzi i świata.

Systemy motywacyjne w grupach przedszkolnych (jak są o tym poinformowani rodzice, jak wyrażają akceptację na taki system, jak uzgadnia się ich uwagi)

Notatka z obserwacji zachowań dzieci

Imię i nazwisko nauczyciela ……

Grupa ……

Data obserwacji zachowań dzieci…….

Obserwowana umiejętność/zachowanie opisane w grupowym systemie motywacyjnym:

……..

Spostrzeżenia z przeprowadzonej obserwacji:

……..…

……..….

Przekazane nauczycielowi wnioski po obserwacji zachowań dzieci:

……..…

……..…

…….

Podpis dyrektora

1. Program wychowawczy przedszkola uchwala w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczy przedszkola obejmujący wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do dzieci, realizowane przez nauczycieli
2. Jeżeli rada rodziców w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego nie uzyska porozumienia z radą pedagogiczną w sprawie programu wychowawczego, program ten ustala dyrektor przedszkola w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny.
3. Program ustalony przez dyrektora przedszkola obowiązuje do czasu uchwalenia programu przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną.